

~~11~~

Literarum premisso modo recognitarum
de verbo ad verbum rescribendo contenta
Tenor sequitur estq. Talis. Jozef Stanisław
na Zastawiu, Bydhowach, Dgbrownie, y Sapi
zynie Hrabia Sapicha, Biskup Dyocezaren
ski, koadiutor Wilenski, Referendarz W. K.
pod wszystkie niżej wyrażone Wadya Zaręki
y obowiązki podlegaige, y one Libere na siebie
przyjmuige, wiadomo Czynię tym moim do
browolnym Zastawnym Wyderkafowym
a oraz Swikeyinym Strictissimi Juris
Zapisem; Jasnie Wielmożnym, Wielmożnym
w B. O. G. U. Najprzewielebniejszym Ichm. C. M.
dzięcy Biskupom Pratacom Kanonikom
y całej Przeswietnej kapitule Wilenskiej
Danym nato; Jiko w Bogu Zesły Swięty
Pamięci Jasnie Wielm. M. C. Pan Alexander
Pawel Hrabia Sapicha Marszałek Wielki
W. K. L. H. Dobrodziej Ociec moy, maige sobie
d w Bogu Zesłego takoz Swięty Pamięci
Jasnie wielmożnego Im. Pana Kazimierza
Hrabia Sapichy wojewody Wilenskiego. Het-
mana Wielkiego W. K. L. Dziada mego Zapi-
sami Donacyinemi w Trybunale Głównym
W. K. L. przyznaniem, i Expost Dekretami
oczywistemi approbowanemi, Dobra Pe-
wna mianowicie Hrabstwo Druyskie z klu-
czem Kazienskim, i cum ulterioribus
attinentijs Jure Hæreditario Zapisane
Takowych Dobr ad Fata sua był prawdzi-
wym Aktorem, y Dziedzicem, w Osobie kto-
rego Ja koadiutor Wilenski będze Sortis Pro-
pria

111

2

Propria Legitimus Haeres. Sortis zas Jasnie
Wojn Pana Michala Hrabia Sapiehy Lowcze-
go Wielkiego WKŁ Brata mego Wlewko-
wym Aktorem za Lapisem sub Actu Ro-
ku Typicy Siedmset Trzydziestego dia-
wigtego, Mca Apryla osmnastego dia-
danym, Teodem Actu w Maydeburji Wi-
lenckiej przyznanyms, in osobie Sukces-
sorow Jasnie Wielmożnego Jegomei Pana
Kazimierza Hrabia Sapiehy Generata Str-
tylerji WKŁ in minor enbitate bedgcych
Naturalnym y Dekretami orzywistem
przyznanyms opiekunem, Deinde per
Exemptionem Dobr Dambrowicy y Exo-
tutionem Summy moiej wtashey osmiu
Typicy Talarow bitych, Jasnie Wielmożne-
mu Jegomei Pn Waleryanowi Zabie Kaszel-
lanowi Potockiemu Stawszpicy tychze Dobr
w osobie Jmei zastawnyms Possesorem, one
ad Actum presentem pacifice possydowna-
tem. w Terazniejszym zas Casie bedgc pil-
no potrzebnym Summy pieniedzy na exone-
racyz dalszych Dobr wristem przyzrytem
y do Jkarbulmezo odliczyz y odebraz Kazatem,
u Przeswiebney kapituly Wilensckiej
gotowey rekodayney amie z Zadnego Kontra-
ktu wrostey Summy inquantitate sto
piędziesiz Typicy Ktolyk polskich Czerw-
nemi zlotemi rachuzic koizdy Czerwony
zloty poltolyk siedmnaście y groszy osm,
w Takowey Summie Dobra pomienne
Woytowstwa Dgbrowickie nazwane od Hrabst-
wa

m

od Hrabstwa Druyskiego y klucza Ikarzieskiego
go odgrodzone w Powiecie Brastawskim leżące przez
niezawlasny mając summe z Husejsy Dawney-
szych zastawników wykupione do present wol-
ne swobodne, nikomu pierwszemu ani poslednie-
szemu Prawem niezawiedzione, Zadnem i długi-
mi Gwiazdami, wyderkaffami, Przewyżka-
mi, y Przewodami Prawem nieobciążone
excepto annuaty Schmemi Xi. Bernardynom
Druyskim Sapierynistom dochodzić powinny
y sposobem w Inwentarzu opisanym wybierać
się mające, z Budowaniami wszelkim Dwor-
nym, Folwarkowym, y Gumiennym, z Laso-
wem Zytym y iarynym, z Ogrodami, Sa-
dami, owocowemi gospodarckimi, y chmielow-
mi, z Gruntami oronemi y nieoronemi, z Łę-
kami, y Sianożęciami młoznemi y błotne-
mi, z Lasami, borami, Gaiami Puszkami, z
wolnym w nich wszelkiego Zwierza bicia
y drzewa na wszelkie potrzeby Dworne Zarz-
waniem: excepto puszczy do robienia To-
warow Lesnych, to jest potasow wancosow
szmelcow klepki y Masztow, z Jeziorami, Sta-
wami, Sadzawkami, Rzekami, Rzeczkami,
Potokami, z wolnym w nich wszelkimi Sposo-
bami ryb Lowieniem, z karczmami Szynkami
y z Czapowym niewiekszym iak sześć seth zto-
tych na obie raty placic do Powiatu należą-
cym, z Aradami, y wszelkim onych Prawem
z wolnym Rybyowaniem onych, z Wsiami ob-
rębnymi, Zasciankami w Inwentarzu specifi-
ce wyrażonemi, z Poddanemi w nich Mięska-
izemmi, ciggtemi, Czynszowemi y Ziemiannymi
Kozłami y z precz rozestemmi, z wolnym onych do
Skiwania

3

odyskiwaniem, z Ich Zonami Dziećmi, utri-
busq; Sexus z Czynnami Daninami pierze-
nami miodowemi, y wpselkami, mianowicie
z Podrosczyznę ogólnę z catego włości typic-
zlotych polch: wynoszące na osobliwym In-
wentaru przy tym Prawie Danym Specificie
opisanę, który Inwentarz wewszystkim domnie-
szego Prawa, a Prawo do Inwentarza stosować
się powinno, owo zgoda, zewszystkimi aty-
nencyami y przynależnościami tak iako się
te Dobra Dawna in suis Limitibus longe
late et circumferentialiter w sobie miały
y teraz mają, y iak w Zastawnej Posessyi
Jasnie wielmożnego Inji Pana Kasztellana
Potockiego Zostawały, nic z nich niewyjmując
ani wyłączać, poprocz jednej wioski odległej
Hrudkinowo nazwanej z woytowstwem Dz-
browickim niegraniczący pięciu Chłopów w
Sobie mający z gruntami do niej należącymi
która przy moiej Posessyi Zostawać ma, y do In-
wentarza Inkludowana nie jest.) Prawem Zasta-
wnym od Roku Terazniejszego Typic Siedmset
Cterdziesiątego piątego, od Dnia Świętego Jana
Chrzeciela Święta Rzymskiego podług nowego
kalendara przypadającego, do Roku da Bóg
przyszłego typic Siedmset Cterdziesiątego piąte-
go, do takowegoż Dnia y Terminu, a In Casu
nie okupna na tym Terminie, tedy od trzech
dotrzech Lat non interrupte po sobie idąc
zawiedlem y onerowatem, w Moc Dzierżenia
y spokojne używanie podatem y postępitern,
oraz

III

Oraz Jurysdykcje przez Generata Koll.
Powiatu Bractawskiego Intronittowatem
Wolni tedy y mocni będą Koll. w B O G U Nay-
przewielebnieysy Ichm. Ex. Biskupi Bracta-
ci Kanonicy y cata Przeswietra Kapitula
Wileńska, Pomienionemi Dobrami tym Bra-
wem sobie przezemnie onerowanemi res-
dzie y dysponowac, pożytkow wszelkich
le bez aggrawacyi Poddanictwa wynaj-
wac, Prawta według opizania Inu gta-
wego wybierać, Poddanych do robocizny y
wszelkich powinności pędzić, Cynsze Dahi-
ny wszelkie Podrobczyne et omnis tituli
Prowenta perceptowac y Exekwowac ac ad-
usus suos obracać, orac według woli y upro-
dobania swego Temi Dobrami pafowac
komu chce razem lub porzęsci w Tako-
weyze Summie przestawic y Transfun-
dowac, Poddanych rozestych odpykiwac,
y przybytych osadzac, z bnych korzystać
bez Zadney oto odemnie y Sukcesorow
moich Pretensyi, występnych pro qua-
litate excessus Sądzić y karać, excepto
Spraw kryminalnych, ktore do Sędu Gro-
dzkiego Bractawskiego lub Maydeburyskiego
są rezerwatur. Podatki Prędy, Rozpłate
wszelkie Sejmem ustanowione, lub Lando
publico uchwalone, tudzież Podymne nieważne
jak zdymow sześćdziesiąt, od Tychże Poddanych
wybierać do Grodu lub Poborcow wnosic
kwity na swbie Imię brać, y one circa Exem-
ptionem penes Fundu zostawic, Rospolite
ruszenie

III

4

Przebiegiem Izraeliby za Possefryi Ichmęw zdarzyć
się miało, tedy Ja przy innych Dobrach mo-
ich zastępować cum Successoribus meis
tenebor.) A GDY Ja lub Successores mei
do okupna tej Majtności alias Woytow-
stwa Dzbrowickiego przychodzić Zechce-
my, tedy Dwunasto niedzielnym obwieś-
ceniem Jasnie Wielmożnych Possefso-
w wiadomic y obwieścić, oraz takowego
obwieśczenia relacyz Generalny infpacio
Niedziel Dwoch za Zarnaniem oney adto-
ta Grodu Bractawskiego indukować,
Summę kapitalną infundo tych Dobr
tygodniem przed Terminem Jo Jana
Chrzciciela reponować, wypłacić y usz-
kie niedobory niefruktyfikacye nad sie-
wy Zapomogi, reparacye budynkow Fol-
warkowych dla doskonałego Gospodar-
stwa potrzebnych niewiecy, jednak jak
ad valore trzedsett sztych polch.
tozone, y dalsze wielibysię iakowe ex fun-
do wyrikaizce przez Decyzys Przyjaciel-
skę uznane być pokazaty pratenysy, ra-
zom z Summę kapitalną nie przychodzi
do Possefryi y niewropozajze żadnych
wzajemnych pratenysy tytulo przeborow
Desolacyi ex ratione przypadkowego
ognia, Powietrza, Głodu, Inkurcyi nie
Przyjacielskiej przez cobysię Poddani-
stusko byleby nie zokazyi Ichmęw.) rozey-
si

III

rozeyść mogło, i cuiuscunq; generis praestolaciam tanquam liquidum debitum wyptaci z Possessyi zastawney y wszelkich ko nomine pretensyi kulirowac una cum successoribus meis powinien być. Caeterum insuper casus fortuiti iako to Mrozobici Gradobicie, Generatne nie- Urodzai, Hostilitates et id genus przypadki, przez coby prorytow swoich Jasmie Wielm: Possesores, czyto intoto, czyto in minima Parte rachylze per septem, a sen to wybierac niemogli, takowe wspanialie niedobory y niefruktyfikacye circa Exoluciohem Summy ut Superius expressum bonificari powinny, a chociaz in termino supra expresso Summa Lupetra kapitalna una cum Bonificationib; wyptacona będzie, y wszelkie pretensye upokoione zostanę, jednak Possesya Ichrewnietylko ad Terminum s. Jana Chrzciciela, ale etiam post Terminum do- szesciu, niedziel dla rumacyi y wypro- wadzeniasię temiz Poddaniem az do mil trzydziesti trwai ma; y wolna będzie. Intractu zaś Possesyi Ichrewni- Zastawney jako adiutor wileński sam przez się, przez komissarzy, y Ekono- mow moich, y przez nikogo innego takoz J. P. Successorowemoi anisa mi przez się, ani per subalternos suos

Zadny

Żadnej przeszkody y przesady czynie
 do Browntow Interesowacisze niema
 my y niepowinni będziemy, owżem ad
Klasę ego quocunq Titulo et Prætextu
 Dotychn Dobr lub ³ najmnieysze Częstki
 otych wstęp y prætext czynkiego od-
 łaniai zastępowac Fih omni Foro
 ac Subsellio własnym moim kosztom,
 y Staraniem totes quotes opus fue-
 rit gwinkowac cum Successoribus meji
 powinien być; wnaszaizę gwinkę y
tak nawieczności tych Dobr iakotez
 nainne wszelkie Dobra moie własne leży-
 a ruchome Summy pienięzne ubi
Locorum będąc, ak Signanter na rzecz
 moig Hrabstwa Dobrowieskiego, y Maję-
ności Głowney Szkudzkiej, a jeżeli by kto
 ex quocunq³ prætextu lub ad invento
 Titulo et Glorie dotych Dobr in Possessio-
 nem Ichne^u podanych y onerowanych
 wstęp y Interesowanisze czynit, oraz
 iakimkolwiek wynalazkiem y sposobem
 czyto via Juris czyto via facti z cęte
 Majętności lub z części iakowej tych
 Dobr JHW: Possessorow rugowat, Hedy in
Tali Casu liberans Magistationem
 do Dobr moich własnych sub onus Gwic-
 tionij podanych, tak tych ktore ad præ-
 sens Possyduke mianowicie Dobrowiesczy
zny y Szkudzczyny, iakotez tych, ktoreby
 ex

Ex. Sorte Dziatu między konsukcessorami me-
 mi na osobę moją przepadł miaty, przypady
 ad proportionem cyto sumy całej kłheń Kapita-
 lney, czyli też zaszty iakowey in parte samu-
 ifikacyi, bez żadney konwikecyi y sekretu tyl-
 ko z tym zapisem moim iakoby za najmoleń-
 szym *Ultima Instatia Sekretens*, *ghovisla-*
ptato Tempore pozwalam y opiewam a *In casu*
me wirtkowtania lub wprawy przysno Dun-
 kic naruzenia tego zapisu moiego zaszty
 trzykroć sto tysicy złotych polski: licze
 y wznaize one pro *Liquido Debito et pance*
Trium Lucrorum zakładam, oraz *Forum*
Ubiquinariu Subselliorum W. S. L. Trybunału
 Ziemskiego Skarbowego y Duchownego tudzie
 Wzędu Ziemskiego Grodzkiego M. S. L. Zadwor-
 nego Assessorskiego, a czasu Interregni y kap-
 tarowego do zaprozowania siebie y sukces-
 sorow moich terminem iak najkrótzym
 naraczam: y rozprawę bez żadnych dy-
 lacyi et omnis tituli godzin obmowy y muni-
 mentow dobrowolnie determinuję, oraz om-
 ni *iudicatio* tak personali iako też *contuma-*
ciali absq; ulla venitentia appellacione et
reclamatione subesse cum successoribus
 mejs powinien być: y natom dat ten mój do
 browolny zastawny oraz gwikeyiny y wyder-
 kowy zapis: z podpisem ręki mej, y ręk
 1745 Junij 24 *Ichne* w *W. S. L.* Piszczanow: Pisan Roku tysicy
 siedmeset czterdziestego Piątego, dnia Junij Dwa
 dziesiątego Czwartego Dnia. *Apud quas Literas*
Dignatorias videri capitales. subscriptio-
des manuum circa sigillum sequuntur. Teles-
iozef Sapieha Biskup Dyocezar: kadiutor
 Wileński, Referendarz W. S. L.: *Ustnie y osobie*
 Sto

y ooczywisto prozomy Piecząt od W. Ingi. Łdza
 Brzeża Hrabi Sapiehi koadiutora wileń.
 Referendarza w. Ł. do tego Prawa zastaw
 nego y wyderkafowego, zafumie sto pięć
 dziesiąt typicy ztt. polł. na Małtności Dz
 browicy J. W. M. Wielmożymu w B. N. Najprzewie
 lebnie przym Jchm. Łd. B. Skupony Prata towa ka
 nonikom y cety Przeswietney kapitule w
 danego podpisu i. Jan Antoni Horam
 Podchasy, Hunc Chorgy y Podwidy: w wileń.
 D. P. B. W. Ł. Prozomy Piecząt od wysi wyra
 zoney osoby do tego Prawa zastawnego y wy
 derkafowego podpisu i. M. J. Thodp z Ł.
 pacina J. J. Woyki. M. J. Prozomy
 Piecząt od wysi wyrazoney osoby do tego
 Prawa zastawnego y wyderkafowego po
 pisu i. Bolesław Bispirk Woyki. Star.
 Qua presentes Littere Pignoratia, Vide
 Laphales omi ito modo recognita. sunt Ac
 tis nobis officij Consularij Civitatis V. M.
 inserta. Part. vero affectanti una cum
 ipso originali et p. de promptam
 hab figillo extradite: Actum sup

Alexander Konzeuski
 Secretarius A. R. R.
 Publicus V. M.
 Judicij Civitatis V. M.
 politaud. V. M. Notaria

Corradi Soroka. ny

Recognitio Pignoratia Vidercaphalis M.
 ad Lever. Dni Sapieha Eppi Diocresab.
 impsona et rem venerabilissimi Capita
 li V. M. ny

1745 Junij 24. H. datowanego
1745 Gbra 14 H. w Magdeburgi
Wileni przyznanego
1751 Junij 17 H. de Trybun. w. L.
p. m. e. s. i. o. n. e. g. o.
Extrakt Magdeburgi Wileni Prawa.
Zastawny na Woytow, tu o
Dombrowicze od JW J. J. d. z. a.
Sapieki Koadiutora Wileni
Przeswiecny Kamitate Wileni da
nego.

8

[Faint handwritten signature]

Lecturno. w. Actio

116

© Jozef Stanisław na Ławstwin Bychował Dom bro-
wni y Sapieżynie strabi Sapieha Biskup
Dyocezareński Koadutor Wileński Referen-
darz Wx Litt^o pod wszytke niżej wyrazone
peny wadca y prawne ligamenta Libere
poddawając się wiadomo czynię tym moim
dobrowolnym assekuracyjnym evictions za-
piewem Jasnie Wielmożnym Wielmożnym
wzrogu Najprzewielebniejszym Jhmofion
xięży Biskupom Bradatom Kanonikom y ca-
łej Przewielkiej Kapituły Wileńskiej Dany
nato iż w ja Koadutor Wileński ku pilnej
potrzebie mojej wziawszy y pożyczyszy u
pamięnionych Jm^o gotowej zgodajnej summy
Sto pięćdziesiąt tysięcy złotych w talowej
summie dobra moie pewne Woytowstwo Dom
browickie nazwane w powiecie Bradawstwin
lezge, prawem zastawnym sub actu presenti
Dany y przyznany Ławidtem y onerowatem
oraz ad actualem possessionem Jm^o podatem
y postkompitem wiec ze ex fundo talowych
Dob^o annuata pewna Łboziwa Konwentowi
Druyolskiemu Jm^o xięży Bernardynow quod
annis dochodzi powinna, przeto obwarowawszy
tym że prawem y sposobem w Inwentarzu Ł-
dawczym opisanym punktualnie profuturu

Łdawane

oddawanie oney pro praeterito assecurandis qua
strictissime ninieyszym Lapisem moim
tym ze Jazmi wietnozym. wietnozym
w Bogu nayprzewielebnieyszym Jazm Jaz
zy Biskupom Pradatom Kanonikom y
Caley Preswitey Kapitule wilenskiej
w izelby o fakowq annuatę za me
szte czasy Schmozi tuza Bernar
dym Konwentu Druyskiego iakowq
Do tych directe Dobr Dombrowica na
Lwanych pretenzy Jali y urast
czali. tedy ia Koadutora wilenski in
tali casu tyhze Jazmi wietnozym
possevorow y cadę Preswitey Kapitule
Wilenskiej moim wdawnym kosztem in
omni foro ac subtelio, omnimode ewin
lowai y zastempowai nieodybaję do
Jazm qua Zastawnikow mam ypowinien
będy tak iakoby Preswitey Kapitule Wilenskiej
Zadney exinde nie ponosida szkody y
Dannifilacyi. na dobrzymaniu częgo za
kę waznoscie rzeczy wynoszą et penas
bium luerorum. Taludam, et in casu
naruszenia lub nie dobrzymania tygo mego
Lapisu do zapozwania mnie y Subeporow
moich forum ubiquinarium subteliorum

Wxdt.

15.

1748 hijz afeleraia

even a
te

7

Wane Generale Jurysztu Prastarhugo. 9

Do nieważk Prawem Tatarskim Rozumny a także
Olepnem Takole Wypletmim pusitem y Gas
tawitem Jworo Jhym Nicyz Biskupom Bra
tatom Kanonikom y Catey Breslawitney
Kapitulie Witenstey Majnosci Dombrowice
La Summe sto przedziest Gpicy et tych Doh.
Taczym wyzwam sumy arebys dem dyjnyce
dosi prawa bospolitemu Vigore wygom.
quo nego prawa. Mego do pomni mi nych
Dohy pospepy Jworo Jhym Nicyz Biskupow
bratato. Kanonikow y Catey Breslawitney
Kapitulie Witenstey affiiose jntro mitterowat.
Datt. 20 Aprilis 1745. Ma' 8 bra. 20 Dnia

Josef Japicha
Biskup

10v

17.

5

Sapietia

Dafunica